

Aqqalu C. Jerimiassen

UKA 2026/15-B

Atassut

24. September 2026

Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa tunngavigalugu oqallinneq.

Naalakkersuisut siulittaasuut

Ullut qaamanerusut tikippagut, inuuneq toqqissisimanarnerusoq kalaaliulluta tamatta atorsinnaallugu qamuuna paasiinnarujarput uppersarsillugulusooq suliaq upperigaanni, eqqortoq qanermioralugu sunaluunniit ajortisaariniaq akorneqarsinnaasoq.

Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaammini nunatsinni killiffik qanoq maanna innersoq annertuumik eqqartorpaa, tamannali pivoq ullut pingajuata qiteqqutilinnginnerani.

Nunarsuarmi pissutsit najummatsisimanartut uagutsinnut atuuttut sulii piuneranni naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalungiaateqarnera ingerlanneqarpoq.

Sapaatip akunnera ataaserluunniit qaangiutinngilaq, taamaattoq nunatsinni pissutsit allaanerungaarlunnartut tallimannngormat piupput.

Ilaasa pisuusaarnermik tatineqartuusaarnermillu taavaat, kanngusuppungaluunniit uanga taamannak eqqunngitsigisumik inuiaqatigiit kikkut tamarmik takkuanni siammarterisoqarsinnaammat.

Nunarsuarput tamakkiusalluni aalassaqqanikuuvoq USA-p præsidentiaata nunarput tigorussullugu sukariivilluni aallartimmat, namminerlumi allaat oqalunnermini tamakku tamaasa oqaatigalugit isertuannngivilluni.

Tamanna kikkorpassuarnut imaannaanngeqisumik eqqornerluisoq miserrattissaanngilaq, ernumaneq (malungalugu ernumasaarinerunngitsaq), sooraneq (taannalu malugualuguttaaq sooratitsiniaanerunngitsaq) nalorninerlumi piusimaqaaq inoqaterpassuatsinni, unnukkut innaraanni aqagussaq suussanersoq nalornissutaalluni atuussimaqaaq, meeraq anaanami ataamilu toqqissisimaniaraluarluni anaana ataatalu isumakuluttut takusinnaallugit sooranermittaaq eqqornerqartarsimavoq. Ataataagama tamakku nalunngilakka, asuli silaannarmiit tigusaanngillat.

Naalakkersuit siulittaasuta oqalugiaammini taavaa erseqqeqisumik, ukioq aggersoq ingasaassiniat ukiorissanngikkaat.

Tamanna sakkortunerpaamik uummatikkut iluunngarluta Atassummiit tapersersorparput.

Nunarsutsinni ingasaassiniarnermik periusilimmik politikkeqarneq ajorluartumik ukiuni kingullerni annikilluartunngilaq, takussutissaareerpormi maanna naalagaaffeqatitta nuna sanilianni qanoq pissutsit allanngoriartortiginersut. Qiviaannaraanni Noorliit nunaatut taasagarput Tyskland, AfD nunap immikkoortuisa naalagaaffiini qanoq siuariaateqartiginersaq pissutissaqarpugut ernummatissaqarluta,

nunami taamak siuarsimalluartutut inooriaatsikkullu pitsaasutut inissisimasorisatsinni taamarsuaq nikittoqarsinnaammat.

Nunatsinni tamanna periuseq sakkukilliartunngilaq, ajoraluartumik inoqatigut, nunaqqatigut, ilaqquttagut ilaatigullumi qatanngutigut allaat ingasaassiniatupajaaq tiguartillutik nunatsinni USA-mi MAGA, Tysklandimi AfD, Qallunaat Nunaannilumi Stram kurs piisusilersuutigisagaannut ungasinngitsumik kalaaleqatigut kalaaleqatiminut isumaqatiginngisaminnut pissusilersortaleqqapput.

Atuakkiortorsuullu tuluup tusaamasaalluartup George Orwell-ip oqaatigisimasaa imannak tigulaariffigilaarusunnarluni: "Nunagisamik inuiaassutsimillu pingaartitsipiluttoq nunaminit asannittumiit avissaararaaq isiminit piviusumut takunnissinnaassutsinni amigaatigilersillugu. Inuunilu atulersarluigu pissaanermut, ajungaanermut akiniaarusussutsimullu sinnattuaqinikkut".

Nunatsinni ullumikkut nittartakkakkut kikkut tamat naapittarfiini oqallittariuseq imaluunniit eqqornerusumik taagaanni akerartuerisuseq tassaalersimapajaarpoq tamakku pissutsit assigipajaarlugit pissusilersorneq.

Nunannguatsinni isumaqatiginngisat tassaatinniarneqartalersimapput ajoraluartumik nunaqqaterpaalussuatta isaannit "kalaallinut illersuinngitsut", "qallunaajorusuttut", imaluunniit "isumaqatiginngikkumma kukkuvutit".

Tamat oqartussaaqataanerat tassaasuaannanngilaq ilaatigooriarluni oqartussaaqataanermut aqqut pitsaanerpaaq, oqaluttuarisaanerummi takutimmagu ingasaassiniat tamat oqartussaaqataanerat atorlugu qinersinikkut ajungaasartut.

Kiffaanngissuseq tasaanngilaq inoqat sequmillugu isumaqatiginngikkaanni suna tamaat sakkugalugu nikassaasinnaaneq, kiffaanngissuseq akisussaaffimmik malitseqartarpoq, iliuutsillu tamarmik tassa naggataani inummiilersarput.

Naak annertoqisumik Atassummiit naalakkersuisut siulittaasuata oqalugiaataa isumaqatigilluinnaraluartugu, oqaatigerusupparput amingaatisaqaratta uani qinigaaffimmi allanngussallugit annertuumik eqqartortarsimasatsinnik.

Nunatsinni kikkut tamat oqartussaaqataanerat inatsisitigut kusanaqisumik nuisavoq, nuna tamaat pillugu poltikkiuppat, imaluunniit kommunit pillugit politikkiuppat.

Taamaattorli qiviartariaqagaq pingaarutilik tassaavoq, sooruna sineriasuatsinni sumiiffippassuarni kommunini illoqarfiit qitiusutut avataani inissisimasuusummita taamarsuaq ingerlariuseq maanna atuuttoq apeqqusersoraat? Sooruna taamarsuaq oqartussaaqataanermik qarsupinneqartutut misigisamasartut? Sooruna illoqarfinni qitiusuniittut kisimik tikkuartorneqarnertik qatsulluinnarsinnaasaraat?

Inuiaqatigiit qanimut qinikkaminnik takorusullutik nilliaateqarput, inuiaqatigiit qanimut oqartussaaqataaneq timitalerlugu misigerusuppaat, inuiaqatigiit oqartussaaqataanerminni angusaqaqataasutut misigisimaneq piginneqataasutullu misigisimaneq tigoqqikkusuppaat.

Kingulleq assersuutissaqqissoq qanittukku takuarput. Kommuni Kujallermi illoqarfiit kujallersaat nunaqarfittani ilanngullugit ingerlariuseq akueriinnarunnaarlugu allannguerusullutik taasipput.

Inernerer ersareqaat, ila ersareqaat. Inuit allannguisoqartariaqarneranik kisitsisitigut uppersaatalimmik takussutissiipput. Nanortalimmiut taasinerimikkut oqariartorput kommuniminni ingerlarsiuseq taanna maanna atorineqartoq nangeqqikkusunnagu, nammineq kommuninngorusullutik.

Avannaata kommuniani taamatuttaaq pisoqarnikuuvoq, taannali maanna ajorluartumik soorlulusooq nipaarsaarunneqartutut inissisimatinneqarnialersimasoq. Eqqaamatiguli una oqaaseq; innuttaasut puigorneq ajorput, inuit sianiittuunngillat.

Aallaqqaammut Qaasuitsup kommunia avinneqarpoq, sulili avannaani pissutsit assigiinngippallaarput, kommuni illoqarfeqarnermigut affaannanngoraluartoq isorartoqaaq, nunaqarfeqassutsimigullu nunatta sinneranut sorpassuartigut assersuukkuminaalluni. Pissutsit Ilimanamiit Siorapalummumut assigiinngilluinnarput, Ilulissat qeqertarsuup tunuani inissisimavoq, illoqarfiit avannarliit pingasut nuussuup avannaatungaaniittut tassaammata avannaani illoqarfiit.

Taamaattumik Atassummiit neriupput annerpaaq tassaavoq, una qiningaaffik tassaassasoq kommunerujussuit naggammik atuuffiat, inoqarfiit nunatsinni sumiikkaluartut tamarmik oqartussaaqataaernerimikkut nukittunerungaartumik inissisimaffigilerumaagassaat.

Inuiaqatigiittut annertoqisumik unammilligassaqarpugut. Peqqinnissaqarfipput ukiut taamarluinnaasa pitsaanerunissaa angorusuttaraluaqarput, taamaattorli ajorluartumik pissutsit ilorraat tungaanut ingerlaneri arlalitsigut imaaliinnaq takusinnaaneq ajorpagut. Inoqatigut ukiumut annaasakkagut peqqinnissaqarfitta assorooraluaqisup ilaatigut amingartumik sullissisarnera patsisaatillugu annaasinnaasarpagut.

Maannali naalakkersuisugut neriunaatilinnik peqqinnissaqarfipput naalagaaffeqatigiinnerup iluani ikioqatigiinnikkut iluaqusersorniarlugu suliniuterpasuarunik ingerlataqarput, tamakku pituttorniarnernunngillat, inuulliuna inuunera qitiutillugu iliuusaasut. Taamaammat unammilligassat aannertungaluartut sunatamarmi taartuinnaangilaq.

Peqqissuserput sulii qimakkusunngilarput uani eqqartukkami.

Tupa imigassarlu eqqarsaatigalugit Atassummi talerperliugatta inuup peqqissusaanut eqqartuiniaraluartilluta sakkuginiarneqarniartalersimavoq aaligooq kiffaanngissutsimut pingaartitsisuusugut. Ilumoorpoq kiffaanngissuseq inuttut ataasiakkaatut aaliangersinnaassuseq pingaartikkipput, angajoqqaalli meeqqani sumiginnarlugu imigassamik imminut aqussinnaajunnaarluni atuippat meeraq eqqornerlunneqarpat tassa kiffaanngissuseq? Meeraq sulii inuunngitsoq angajoqqaanngortussaq pujortakkerluni naarmiuni pujortarfigisarpagu tassa kiffaanngissuseq?

Tupinguttannanngittoorneq ajorpoq tamakku liberaliunerimut sakkuliunniarneqalersillugit, Atassut inuk pineqaleraagat sakkortunerujussuarmik konservatiunerulersarmat, inuk qitiutillugu. Aamma namminissarsiorneq liberaliunerimut assersuunneqarsinnaangilaq.

Tupa qanoq nunatsinni aqqissuussiffigeqqikkusupparput, tassani immitsinnut tamatta aperisariaqaleqqavugut. Inuiaqatigiittut peqqissutsitsinnut qanoq akorngutaatiginersaq kialluunniit misiarsinnaassuseqarani nalunngilaa.

Imigassamik atuineq naluneq ilaqutariippassuarnik ajoraluaqisumik eqqornerluisarpoq, imigassamik atuineq naluneq ajoraluartumik inuup inuuneranik naleqarsinnaasarpoq, imigassamik atuineq naluneq meerannguup minguinnaarpaap pisuussuteqaanngitsup kannguttaattuliorfigineqarneranik kinguneqartarpoq.

Soorunamilu tassani innuttaasut peqataatillugit oqallinneq annerusoq pisariaqarpoq, nunat allat ilarpallaanngikkaluarlugit periuserisaat, sunaana tassami immitsinnut tulluortoq nassaarsinnaanissaanut avissaartuuteqaanngikkaluarluta akerartuuteqaanngikkaluarluta oqaloqatigiissinnaasariaqarpugut.

Assersuut erseqqissoq, sooq nunatsinni immiassanik nammineq angerlarsimaffimmi atungassanik pisisoqarsinnaanngila? Tassani ajoraluartumik oqaannarsinnaavugut, imminut sulii aallat inatsisitigut tatigisimanngilagut, killiliinerlu inerteqquteqarneq nunani tamalaapajaani atuutinngivissoq allaat toqqarsinnaallutigu.

Imigassamut politikkerput aaqqissuutsillugu aaqqiissutit eqqunneqartartut oqimaaqatigiisinnagit oqaluuserineqartuurtarput, alla pineq ajorparput ammasarfii matusarfiilu. Imerniartarfiit qanoq innikkut ammanissai matoqqanissaalu.

Tunuani angerlarsimaffimmi unioqqutitsilluni immiapalaaliornerit atungaasut soorluli isigineqarusunneq ajortut. Tamanna Atassummiit eqqaasitsissutigeqqilaarumavarput.

Peqqissuserput eqqartussagutsigu eqqaamasariaqaratsiguttaaq qanoq imigassamik inuiaqatigiittut atueriuseqarnerluta.

Mittarfissuit piulernerannit ikiaroorniutit sakkortuut annertuumik ajornartorsiutaaleriartortut tusartarparput.

Tamanna sakkortusisamik akiorniarnissaanut partiitta qalipaataat illikaallalaariarlugit suleqatigiiffigisinnaasariaqarlunnarparput, erfalasimaarneqqisaallutami pingaluarutta tamanna pillugu, aqaguangu iterumaaratta kingusinaareersimalluta. Iliuuseqarta akersuuteqinata.

Atassummiit pissutsinut nutaannut ikaarsaarfigisatsinnut taamatut oqaaseqarluta, Naalakkersuisut siulittaasuata tikilluaqqusilluni inatsisartut ukiuata aallartinneranut oqalugiaataanut qujalluta Naalakkersuisugut inatsisartoqatigullumi sulilluarnissaannik kissaappagut.